

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO – dla ZST w Grudziądzu

klasy I–V - oceny 1– 6

Ocena pracy ucznia i jego postępów w nauce odzwierciedla przede wszystkim stan opanowania wiedzy i umiejętności wykorzystywania zdobytych informacji. Ponadto ocenie podlega aktywność i inicjatywa podczas zajęć oraz wkład pracy, sumienność i rzetelność przy wykonywaniu różnego rodzaju zadań. Oceniane są wypowiedzi ustne i pisemne. Aktywność uczniów lub jej brak czy też przygotowanie do lekcji mogą być odnotowane, np. w postaci plusów i minusów (zasady określa nauczyciel uczący). Sprawdzanie zdobytej wiedzy może odbywać się przez testy wyboru, kartkówki, sprawdziany i inne formy, natomiast weryfikowanie umiejętności w formie czytania ze zrozumieniem tekstów literackich i nieliterackich. Dłuższe prace pisemne będą miały formę rozprawki argumentacyjnej. Krótkie wypowiedzi pisemne mogą mieć różne formy (np. recenzji, sprawozdania, artykułu, polemiki, komentarza, opinii, notatki syntetyzującej itp.)

Nieobecność na sprawdzianie (kartkówce) lub pracy klasowej może być odnotowana przez zapis: "nb." W ocenianiu prac pisemnych i ustnych uwzględnia się kryteria obowiązujące na egzaminie maturalnym.

W klasach maturalnych dodatkowo przeprowadza się sprawdziany powtórkowe (z epok literackich, lektur, gatunków literackich, środków stylistycznych, nauki o języku).

Wymagania na poszczególne oceny

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej w zakresie wiedzy historycznoliterackiej;
- nie zna treści i problematyki lektur obowiązkowych;
- nie opanował podstawowych umiejętności redagowania wypowiedzi argumentacyjnych;
- nie ma elementarnej wiedzy o języku;
- nie interesuje się przebiegiem zajęć (nie przynosi podręcznika, lektury, nie prowadzi zeszytu przedmiotowego);
- nie uczestniczy w lekcji;
- opuszcza prace klasowe;
- nie przygotowuje zadań domowych;
- nie zalicza w określonym terminie sprawdzianów i prac klasowych, na których był nieobecny.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- pobieżnie zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- rozpoznaje tylko podstawowe związki przyczynowo - skutkowe w zakresie wiedzy o kulturze;
- odszukuje tylko najważniejsze informacje w tekście;
- sytuuje w czasie i przestrzeni tylko najważniejsze wydarzenia literackie;
- posługuje się podstawowymi odmianami polszczyzny;
- dostrzega i koryguje niektóre typy błędów językowych;
- objaśnia z pomocą nauczyciela znalezione informacje;
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje z pomocą nauczyciela teksty własne;

Ocena dostateczna (3)

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto:

- ma częściową wiedzę i spełnia podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- wskazuje podstawowe wydarzenia literackie;
- przyporządkowuje wcześniej poznany tekst kultury (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) do określonej epoki literackiej;
- dokonuje elementarnej analizy porównawczej utworów;
- wykorzystuje znalezione informacje i przeprowadza analizę źródeł informacji;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega różne typy błędów językowych;
- przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje teksty własne;
- aktywnie słucha wykładu i potrafi go streścić;
- odróżnia fakty od opinii.

Ocena dobra (4)

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto:

- ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach;
- dobrze zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury w kontekście macierzystym;
- znajduje i porównuje informacje zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach;

- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto:

- ma pełną wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- samodzielnie interpretuje tekst literacki w różnych kontekstach;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- przeprowadza rozmaite interpretacje tekstów kultury;
- samodzielnie ocenia wydarzenia kulturalne;
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi wykonać notatki w różnorodny sposób;
- formułuje własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji.

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- ma pełną wiedzę historycznoliteracką i posługuje się nią w różnych trudnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem trudny tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- bezbłędnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania nowego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury i je ocenia;
- zna dodatkową literaturę krytyczną dotyczącą sztuki i wydarzeń kulturalnych, stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych;

- bezbłędnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- potrafi swoją wiedzę zainteresować innych;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji.

Szczegółowe wymagania edukacyjne dostosowane do sześciostopniowej skali ocen i zintegrowane z rozkładem materiału lub planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku „*Ponad słowami*” i przygotowanym przez Wydawnictwo Nowa Era znajduje się w odrębnym dokumencie.

Ocenie mogą podlegać:

- praca klasowa,
- czytanie ze zrozumieniem,
- test,
- sprawdzian,
- kartkówka,
- pisemna praca domowa,
- odpowiedź ustna,
- praca samodzielna na lekcji,
- praca w grupach na lekcji,
- prezentacje,
- aktywność na zajęciach szkolnych i pozaszkolnych,
- inne formy.

Oceny częściowe : (prace pisemne)

0- 29% - niedostateczny

30 – 50% - dopuszczający

51- 74% - dostateczny

75 – 89% - dobry

90 – 99% - bardzo dobry

100% - celujący

Zakres materiału lekturowego

KLASA I

Zakres epok / dzieł: antyk i Biblia; średniowiecze; renesans; barok; podstawy retoryki i języka

Główne lektury i teksty

Biblia – wybrane księgi i fragmenty

mitologia i literatura antyczna – teksty wskazane w programie

Bogurodzica

wybrane utwory Jana Kochanowskiego

wybrane utwory literatury barokowej

inne lektury obowiązkowe zgodne z realizowanym programem

KLASA II

Zakres epok / działów: oświecenie; romantyzm; pozytywizm; literatura XIX wieku

Główne lektury i teksty

Molier – wybrana komedia

Adam Mickiewicz – wybrane utwory

Juliusz Słowacki – wybrane utwory

Zygmunt Krasiński – wybrane fragmenty, jeśli są realizowane

Bolesław Prus – wybrana powieść

Henryk Sienkiewicz – wybrane teksty

inne lektury obowiązkowe zgodne z realizowanym programem

KLASA III

Zakres epok / działów: Młoda Polska; dwudziestolecie międzywojenne;

Główne lektury i teksty

Stanisław Wyspiański – wybrany dramat

Stefan Żeromski – wybrana powieść

Witold Gombrowicz – wybrany utwór

Bruno Schulz – wybrane opowiadania

inne lektury obowiązkowe zgodne z realizowanym programem

KLASA IV

Zakres epok / działów: literatura ;literatura wojny i okupacji literatura powojenna

Główne lektury i teksty

wybrane utwory literatury wojennej i powojennej

Tadeusz Borowski - – wybrane opowiadania

Gustaw Herling- Grudziński – wybrany utwór

Hanna Krall — wybrany utwór

teksty poetyckie i prozatorskie przewidziane w programie

KLASA V

Zakres epok / działów;; literatura XX i XXI wieku; powtórzenie całego cyklu; przygotowanie do egzaminu maturalnego

Główne lektury i teksty

Albert Camus – wybrany utwór

George Orwell – wybrany utwór

Sławomir Mrożek - wybrany utwór

Literatura po 1989 roku (wybrane teksty Olgi Tokarczuk, Andrzeja Stasiuka, Marka Nowakowskiego)

lektury obowiązkowe przewidziane do egzaminu

teksty współczesne i kontekstowe

materiał egzaminacyjny zgodny z aktualnym informatorem CKE

UWAGA!

Wykaz lektur i szczegółowe treści mogą być aktualizowane zgodnie z obowiązującą podstawą programową, komunikatami CKE oraz szkolnym programem nauczania.

Wspólne wymagania operacyjne – najważniejsze umiejętności:

- rozpoznawanie rodzaju i gatunku literackiego oraz cech poetyki epoki;
- analizowanie kreacji bohatera, narratora, podmiotu lirycznego i świata przedstawionego; rozpoznawanie motywów, symboli, archetypów i toposów;
- wykorzystywanie kontekstów w interpretacji;
- formułowanie tezy, argumentów i wniosków;
- tworzenie wypowiedzi zgodnych z normą językową, ortograficzną i interpunkcyjną;
- samodzielne korzystanie ze słowników, opracowań i wiarygodnych źródeł informacji

Wspólne wymagania językowe:

Fleksja i składnia:

- rozpoznawanie części mowy i ich funkcji; analiza składniowa wypowiedzi; poprawne budowanie zdań złożonych; - - rozpoznawanie i eliminowanie błędów składniowych.

Słownictwo i leksyka:

- analizowanie budowy wyrazów; rozpoznawanie neologizmów, archaizmów, zapożyczeń i frazeologizmów; dobór słownictwa do sytuacji komunikacyjnej.

Stylistyka i komunikacja:

- rozpoznawanie stylów funkcjonalnych; dostosowanie stylu do odbiorcy i celu; rozpoznawanie środków perswazji i manipulacji; analizowanie komunikatów medialnych i internetowych.

Ortografia i interpunkcja:

- stosowanie podstawowych zasad ortograficznych; stosowanie zasad interpunkcji; samodzielne redagowanie i korekta tekstu.

Wspólne wymagania dotyczące tworzenia wypowiedzi:

- redagowanie obowiązkowych w szkole średniej form wypowiedzi (rozprawka / wypracowanie; referat i prezentacja, recenzja; artykuł; notatka syntetyzująca; wypowiedź ustna o charakterze problemowym).

W każdej formie ocenia się: realizację polecenia, poprawność merytoryczną, argumentację, wykorzystanie tekstów i kontekstów, kompozycję, spójność, styl, poprawność językową, ortografię i interpunkcję.

Samokształcenie:

- wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji; ocena wiarygodności źródeł;
- korzystanie ze słowników i opracowań; przygotowywanie prezentacji i projektów;
- samodzielne poszerzanie wiedzy o literaturze i kulturze;
- dokonywanie samooceny i korekty własnych prac.

Dostosowanie wymagań

Wymagania dostosowuje się do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia na zasadach określonych w przepisach prawa oświatowego oraz zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii lub orzeczeniu poradni psychologiczno-pedagogicznej. Dostosowanie może dotyczyć m.in. formy poleceń, czasu pracy, sposobu prezentowania wiedzy, zakresu wsparcia oraz warunków wykonywania zadań. **Nie oznacza ono rezygnacji z podstawowych celów kształcenia.**